

A960 Godetia op missie in de Golf van Guinea

Op 23 maart om 15.00 u. zette het commando- en logistiek steunschip A960 Godetia onder luid gejuich en op de tonen van Shakira's 'Waka Waka (This Time For Africa)' koers naar het zuiden. Wegens operationele verplichtingen in Lissabon vertrok het schip dus op zondagmiddag. Dat zorgde voor een zeer grote menigte die vanop de kaai in Zeebrugge de mannen en vrouwen aan boord uitzwaaide. Met trots, maar ook met een beetje ontroering... Zowel voor de stoere zeebonken als voor hun familie is zo'n vertrek altijd een moeilijk moment. Gelukkig evolueren de Marine en de Godetia met hun tijd mee. Vrienden en familie kunnen tegenwoordig deze missie volgen op de eigen Facebookpagina van het schip.

De officiële titel van de campagne is 'Maritime Capacity Building 2014' (MCB 2014). Dit overkoepelt de verschillende deelaspecten van de opdracht: het verhogen van de maritieme veiligheid en het steunen van de landen rond de Golf van Guinea.

In een notendop

Tijdens deze campagne van 89 dagen meren we aan in elf verschillende landen. In totaal zijn er met alle personeelsswissels en alle inschepingen 162 personen van twaalf verschillende nationaliteiten aan boord geweest. We hadden 278 m³ hulpgoederen mee, goed voor 1.202 colli en dozen. Wilt u een idee van wat we zelf verbruiken? Wel, we hebben ongeveer 3.800 kg. vlees en vis mee, een ton aardappelen en 7.104 cola's. In onze 'laundry' (het wassalon) zullen de wasmachines ongeveer 1600 keer draaien. Dit is enkel voor de persoonlijke was, want we hebben ook nog 1.200 propere lakens mee. Voor dit alles zullen we zelf 612.000 liter zoetwater produceren. Ons verbruik aan fuel zal ongeveer 479 kubieke meter of 25 tankwagens bedragen.

De golf van Guinea

Al jaren heeft West-Afrika te kampen met een toenemende golf van piraterij en andere illegale activiteiten die de stabiliteit

aankomst in Boma – © Gilles Schoonheydt

//

Tijdens deze campagne van 89 dagen meren we aan in elf verschillende landen. We hadden 278 m³ hulpgoederen mee, goed voor 1.202 colli en dozen.”

aankomst in Boma – © Gilles Schoonheydt

training brandbestrijding aan boord van de Godetia, met stagiairs uit Congo-Brazzaville © Jimmy Collin

en de economie van de regio in gevaar brengen: illegale visvangst, mensen- en wapensmokkel, drugshandel en oliediefstal. Het actieterrein van de Godetia is vooral de oceaan ten zuiden van de Sahara tot net onder de evenaar. West-Afrika, en in het bijzonder de kuststaten en de eilandengroepen zoals de Kaapverdische, de Canarische en Madeira zijn belangrijke tussenstops en verdeelpunten geworden, zowel voor de drugshandel als voor illegaal mensentransport. De diverse olievelden in de Golf van Guinea zorgden voor meer rijkdom en dus ook meer scheepvaart. Samen met het succes van de piraterij aan de Oostkust van Afrika zorgde dit voor een toename van de piraterij. Het blijft een uitdaging om de steeds groeiende bevolking in deze landen te voeden. Een gecontroleerde visvangst is dus van cruciaal belang.

De internationale oefening Obangame Express 2014

De situatie in de Golf van Guinea heeft verschillende landen van het noordelijk halfrond ertoe aangezet om hun krachten te bundelen en samen opleidingen te ontwikkelen. Ze willen op die manier de capaciteit van de Afrikaanse marines in de regio verbeteren. België werkt in dit kader hoofdzakelijk samen met de US

Navy binnen het trainingsprogramma 'African Partnership Station (APS)'. Eén van de meest zichtbare evenementen binnen dit Amerikaanse APS-initiatief is de internationale oefening 'Obangame Express' die dit jaar gelijktijdig in Lagos (Nigeria) en Douala (Kameroen) plaatsvond. De A960 Godetia nam van 16 tot 23 april deel als staf- en targetschip. Naast de staf uit vijf verschillende Afrikaanse landen, en de VS-waarnemers, was dit jaar ook een boardingteam van tien militairen van de Republiek Congo (Brazzaville) ingescheept. Zoals vorige jaren waren de eindresultaten na de vele 'lessons learned' lovenswaardig. Het doet deugd om te zien dat de oefening is uitgegroeid van een zeer kleine oefening in 2010, met enkel de Godetia als westers schip, tot een bijzonder internationaal gebeuren. Enkele cijfers van 2014: In totaal namen 31 schepen deel, hoofdzakelijk uit de regio, maar ook uit Brazilië, Portugal, Turkije, de Verenigde Staten, Spanje, Duitsland en natuurlijk België. Het oefengebied strekte zich uit van Gabon tot Nigeria, een afstand van meer dan 500 zeemijl.

Sinds de eerste missie in 2010 is de impact van dergelijke oefeningen en opleiding van de marines duidelijk merkbaar. De deelnemende eenheden

bezoek aan een schoolje in Banjul, Gambia – © Jimmy Collin

van Afrikaanse landen, de aandacht in de pers en de aankoop van middelen door deze landen hebben een directe impact op de daling van het aantal incidenten in de regio. Ook de toename van de scheepvaart in deze regio is spectaculair. Het gevolg is wel dat onze navigatorische en zeemansschappelijke kunsten op de proef werden gesteld. Vaak hebben we afgemeerd op een zeer beperkte ruimte...

Civil-military co-operation (CIMIC)

De Godetia heeft dit jaar ongeveer 278 m³ of 42 ton aan hulpgoederen verscheept. Deze goederen werden geschonken door diverse NGO's, scholen, dokters en burgergroeperingen, en zijn bestemd voor de lokale bevolkingen van Banjul (Gambia), Boma (Democratische Republiek Congo) en Cotonou (Benin). Verscheidene lokale verenigingen hebben voornamelijk boeken, informaticamateriaal, kledij, speelgoed, bedden, rolstoelen en ander medisch materiaal ontvangen.

Dit jaar is voor de eerste maal ook een CIMIC-team (Civil-military co-operation) aan boord van de A960 Godetia ingescheept. Dit team heeft ons logistiek departement gesteund bij de leveringen van de solidariteitsgoederen, maar heeft bovenal de nadruk gelegd op de samenwerking tussen de militairen en de burgergemeenschap, o.a. door middel van het onderhouden van een persoonlijk contact met de lokale organisaties, autoriteiten en media.

Ook enkele scholen uit Edegem, de peterstad van de 'Information Operations Group' uit Heverlee, maken handig gebruik van de enorme laadcapaciteit van de Godetia om allerlei didactisch materiaal naar scholen in West-Afrika te verschepen: lees- en leerboeken, printers, vijlen, kinderkleding, een schoolbord... Veel scholen in West-Afrika beschikken wel

navigatietraining met stagiairs uit de Democratische Republiek Congo - © Jimmy Collin

ontschepen van hulpgoederen in Banjul, Gambia – © Jimmy Collin

De situatie in de Golf van Guinea heeft verschillende landen van het noordelijk halfrond ertoe aangezet om hun krachten te bundelen en samen opleidingen te ontwikkelen. Ze willen op die manier de capaciteit van de Afrikaanse marines in de regio verbeteren.

over de nodige kennis, maar niet over het nodige materiaal om die kennis zo goed mogelijk over te brengen. De heer Louis Vervoort, directeur van het OLVE-college uit Edegem getuigt: *“Onderwijs bieden is overal ter wereld een uitdaging. De hoge verwachtingen worden steeds bemoeilijkt door het beperkte budget. We beschikken hier over didactisch materiaal dat nog prima in orde is maar dat we niet meer gebruiken. We zijn heel blij dat we dit materiaal een tweede leven kunnen geven.”* Ook de leerlingen en de leerkrachten van het Koninklijk Technisch Atheneum da Vinci uit Edegem hebben materiaal meegezonden voor hun Afrikaanse studiegenoten.

De Ag60 Godetia, Oostende en Banjul: een hechte vriendschapsband

Er bestaat een hechte samenwerking tussen Oostende en Banjul, twee kuststeden die al sinds tien jaar met elkaar verbonden zijn. Sinds deze verbinding zijn er verschillende projecten tussen beide steden opgestart, voornamelijk op het vlak van onderwijs en gezondheidszorg. Regelmatig

ontschepen van hulpgoederen in Banjul, Gambia – © Jimmy Collin

bezoek aan de hulporganisatie Zaba Kina in Boma – © Jimmy Collin

wisselen hogescholen stagiairs uit, om praktijkervaring op te doen of om wetenschappelijk onderzoek uit te voeren. Zo won een onderzoek naar de waterkwaliteit in de mangroven rond Banjul de 'Focus Globe 2011' van de Stichting Koningin Paola. Ook in de gezondheidszorg zijn er al snel synergiën tussen de twee steden ontwikkeld: zo wisselen de ziekenhuizen van Banjul en Oostende verpleegkundigen in opleiding uit.

Oostende is de peterstad van de Godetia. We onderhouden onze zeer goede band. Zo zal de bevelsoverdracht op 25 juni plaatsvinden op het Wapenplein in Oostende en zet de bemanning een solidariteitsactie voor de MS-liga Oostende op het getouw.

Het spreekt voor zich dat van zodra we richting de Golf van Guinea varen, we zullen aanmeren in Banjul om er de hulpgoederen van diverse Oostendse organisaties af te leveren. Sinds 2010 heeft de Godetia vooral veel medisch materiaal voor het lokale ziekenhuis verscheept.

De ogen op zee voor drugsbestrijding

Op vraag van het Maritime Analysis and Operations Center - Narcotics (MAOC -N) in Lissabon en Mindelo en het Maritiem Informatiekruispunt (MIK) in Zeebrugge, draagt de Godetia bij tot het uitvoeren van politietaken op zee. Het betreft hier een proefproject voor België. Meer en meer gebruiken drugsdealers zeiljachten of vissersboten om hun illegale activiteiten uit te voeren. Op de uitgestrekte oceaan is opsporing natuurlijk

ontscheping van hulpgoederen in Boma – © Jimmy Collin

bezoek van Defensieminister Pieter de Crem aan de Godetia in Banjul, Gambia - © Jimmy Collin

aankomst in Pointe Noire, met stagiairs uit Congo-Brazzaville - © Jimmy Collin

zeer moeilijk. Schepen zonder AIS (Automatic Identification System) zijn altijd een beetje verdacht. Van zodra we een dergelijk schip ontdekken, rapporteren we de gegevens ervan. We beschikken tevens over een lijst van gekende 'contacts of interest'.

Opleiding en training van West-Afrikaanse militairen

Eén van de hoofdtaken van de missie 'Maritime Capacity Building 2014' is het opleiden en trainen van West-Afrikaanse militairen, komende van Gabon, Benin, Democratische Republiek Congo, Congo-Brazzaville en Togo. In dit kader schepen Afrikaanse stagiairs in aan boord van de Godetia om er een complete vorming te ontvangen: brandbestrijding, veiligheid aan boord, navigatie, scheepsmechaniek, eerste zorgen, manipulatie van wapens, inschepings- en boardingtechnieken. Het 'Programme de Partenariat Militaire' (PPM) zijn bilaterale akkoorden van Defensie waarvan deze inschepingen een onderdeel vormen. In ditzelfde

kader waren er ook Marokkaanse officieren ingescheept tussen Zeebrugge en Casablanca.

Hoog bezoek

Tijdens de talrijke havenbezoeken draagt de Godetia bij tot het benadrukken van het belang van samenwerkingen en het versterken van de vriendschapsbanden tussen België en de verschillende bezochte landen in de West-Afrikaanse regio. Bij elk havenbezoek stelt de commandant het schip ter beschikking van de Belgische ambassade. Op die manier kan de ambassadeur een uniek decor aanbieden aan zijn gasten, diplomatieke collega's, lokale autoriteiten en Belgische expats.

Om de samenwerking te benadrukken, zowel politiek, militair als in de pers, doet men vanuit België een inspanning om dit partnerschap te formaliseren en te steunen met VIP-bezoeken. Zo hadden wij de eer om vicepremier en Minister van Defensie Pieter De Crem in ons midden te hebben tijdens de

oefening verlaat-het-schip – © Pierre De Oliveira Beghin

receptie in Banjul (Gambia). Ook de Commandant van de Marinecomponent, Divisieadmiraal Michel Hofman, en de Chef Defensie, Generaal Gerard Van Calenberge, vereerden ons met een bezoek. Flottieljeadmiraal Georges Heeren plant een bezoek aan de Godetia in Cotonou. Voor de bemanning en in het bijzonder het horecapersoneel is dit telkens een tandje bijsteken in de haven, maar iedereen is trots op zijn werk en de Godetia, en zeer tevreden met de brede interesse voor onze missie.

Een stand van zaken halfweg de opdracht

'Cross the fingers'. Alles loopt voorspoedig, zowel technisch als medisch. Het weer is niet te warm, en de airco werkt redelijk. Iedereen laveert netjes tussen de lijntjes, het eten is lekker, de schilderwerken gaan vooruit, en de lessen met de ingescheepte leerlingen worden enthousiast beleefd. Kortom, niets dan blijde mensen met een hoge graad van 'job satisfaction'. En als het al eens wat minder gaat, en er een beetje heimwee is, dan steunen we elkaar. De Godetia op zending is een 'happy ship'. Op het ogenblik van dit verslag zijn we vrijdag 2 mei, 09.35 u. We hebben tot hiertoe 5.776 zeemijl afgelegd én we zijn de evenaar voorbij. Nog 6.718 mijl voor de boeg...

Rik Boudry, Luc Desanghere en Gilles Schoonheydt

Volg de A960 op Facebook:

<https://www.facebook.com/#!/A960Godetia>

Eén van de hoofdtaken van de missie 'Maritime Capacity Building 2014' is het opleiden en trainen van West-Afrikaanse militairen, komende van Gabon, Benin, Democratische Republiek Congo, Congo-Brazzaville en Togo.

oefening Obangame Express, boardingteam Cameroun – © A960 Godetia